

Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-137/08-07

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola Ratibořské Hory**

Adresa: 391 42 Ratibořské Hory 34

Identifikátor: 600 064 859

IČ: 70 923 094

Místo inspekce: 391 42 Ratibořské Hory 34

Termín inspekce: 12. – 15. únor 2008

Předmět inspekční činnosti:

- **Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle §174 odst. 2 písm. b) školského zákona**
- **Hodnocení předpokladů pro naplňování školního vzdělávacího programu a učebních dokumentů**
- **Hodnocení souladu vzdělávání se školním vzdělávacím programem školy/platnými učebními dokumenty a podpory rozvoje žáka**
- **Hodnocení výsledků dosahovaných školou ve vzdělávání**

Inspekční činnost byla zaměřena na základní školu.

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje

Základní škola a Mateřská škola Ratibořské Hory je úplnou základní školou, sdružuje základní školu, mateřskou školu, školní jídelnu, školní družinu a školní klub. V 1. a 6. ročníku je výuka realizována podle školního vzdělávacího programu, v ostatních ročnících podle vzdělávacího programu Základní škola.

V posledních letech prochází škola nepříznivým demografickým vývojem, který se odráží ve snižování počtu žáků. Obec již několik let uděluje škole výjimku z počtu žáků, v současné době tato situace již ohrožuje existenci školy jako plně organizované. Škola nemá žáky ve 2. a 7. ročníku, na 1. stupni je spojený 1. a 5. ročník.

II. Ekonomické údaje

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu byly od roku 2004 průběžně navyšovány. Pro rok 2005 byly zvýšeny o 3,8 % proti roku 2004. Pro rok 2006 byly ještě zvýšeny o 13 % proti roku předcházejícímu. Všechny finanční prostředky byly použity na přímé náklady na vzdělávání.

Od roku 2004 má škola celkově o 18 žáků méně, počet pedagogických pracovníků se za toto období snížil o 2.

III. Hodnocení školy

Školní vzdělávací program

Školní vzdělávací program „Žijeme spolu – pomáhejme si!“ je zpracován v souladu s požadavky rámcového vzdělávacího programu, v plné míře zohledňuje materiální a personální podmínky školy. Vzdělávací priority zdůrazňují význam rozvoje klíčových kompetencí žáků, stanovují základní zásady a požadavky ve vzdělávání.

Strategie a plánování

Škola má zpracovaný strategický plán rozvoje do roku 2010. Zahrnuje veškeré oblasti chodu školy a základní cíle, kterých v nich chce škola dosáhnout. Ty jsou pak následně rozpracovány v ročních plánech činnosti. Plánování je systematické, umožňuje zpětnou vazbu a hodnocení dosaženého stavu.

Vzdělávací strategie školy je stanovena v souladu s dlouhodobými záměry vzdělávací soustavy ČR, plně zohledňuje reálné možnosti školy.

Ředitel školy a řízení pedagogického procesu

Organizace chodu školy je jasně dána, stanoví pravomoci a kompetence všech pracovníků. Nastavený kontrolní systém umožňuje jejich průběžné hodnocení a poskytuje celkový přehled o chodu školy.

Informace o průběhu a výsledcích vzdělávání jsou pravidelně vyhodnocovány, na poradách jsou přijímány odpovídající konkrétní návrhy a opatření.

Vnitřní a vnější informační systém je funkční, vzhledem k velikosti školy bezproblémový. Vedení školy se systematicky daří rozvíjet spoluprací s jednotlivými partnery, cíleně se snaží zapojovat do školních aktivit především rodiče žáků.

Dopad vlastního hodnocení školy a vnitřního kontrolního systému

Škola má přehledně zpracovanou autoevaluaci za období školních roků 2005/2006 a 2006/2007. Návrh struktury vlastního hodnocení školy byl projednán na pedagogické radě. Autoevaluace školy je rozčleněna do zákonem stanovených oblastí, každá je vyhodnocena samostatně. Při plánování činnosti na školní rok 2007/2008 škola vychází z výsledků autoevaluace, zohledňuje silné i slabé stránky, příležitosti a zjištěná rizika. Ředitelka systematicky vykonává kontrolní a hospitační činnost. S konkrétními výsledky této činnosti nadále pracuje a využívá jich ke zkvalitňování podmínek a průběhu vzdělávání.

Personální podmínky

Složení pedagogického sboru z hlediska potřebné a odborné kvalifikace učitelů umožňuje v plné míře splnit cíle vzdělávacího programu školy. Vedení školy vytváří vhodné podmínky pro stabilizaci a profesní růst pedagogického kolektivu. Další vzdělávání

pedagogických pracovníků odpovídá prioritám školy a s jejím vzdělávacím strategiím. Limitujícím faktorem je dostupnost vzdělávacích akcí, problematika zastupování učitelů v malé škole a s ní související finanční náročnost.

Bezpečné prostředí pro vzdělávání

Škola systematicky vytváří pozitivní a bezpečné prostředí pro vzdělávání žáků. Problematika bezpečnosti a ochrany zdraví žáků je zakotvena ve školním řádu. Prostředí učeben a ostatních prostor školy odpovídá zásadám zdravého rozvoje žáků. O funkčním zajištění velmi dobrých podmínek bezpečnosti vypovídá i minimální úrazovost žáků. Školní strategie prevence sociálně patologických jevů zohledňuje vnitřní a vnější podmínky školy a její specifika. Na jejím uskutečňování se podílejí všichni pracovníci. Tato oblast je zapracována do tematických vyučovacích bloků podle jednotlivých ročníků, zahrnuje i konkrétní přínosnou spolupráci s mimoškolními složkami. Důraz je kladen zejména na využití volného času žáků. Významnou roli zde hraje školní klub, kde se cca 80 % žáků zapojuje do práce 8 kroužků, které vede 6 pedagogických pracovníků.

Přijímání ke vzdělávání

Ředitelka dostatečně informuje rodiče a veřejnost o vzdělávací nabídce školy. Přijímání žáků k základnímu vzdělávání a odklady povinné školní docházky probíhají ve správním řízení a splňují požadavky platné legislativy.

Přínos partnerství pro rozhodování školy

Škola úzce spolupracuje se zřizovatelem a dalšími partnery. Ředitelka školy aktivně podporuje partnerství se školskou radou, uvědomuje si její význam pro aktivní propojení školy, zřizovatele a rodičovské veřejnosti. Přínosem pro školu jsou i společné aktivity s rodiči žáků, především na 1. stupni (např. pořádání cyklovýletů, zdobení kraslic a perníčků). Účinná spolupráce probíhá také s časopisem „Ozvěny z Ratibořských Hor“, občanským sdružením „Mikroregion Venkov“, tělocvičnou jednotou Sokol, SK Ratibořské Hory a místním hasičským sborem. V rámci projektu Socrates škola spolupracuje se školami a pedagogy ze Španělska, Francie a Slovenska.

Vnitřní prostředí školy

Ve škole s nižším počtem žáků a s menším pedagogických kolektivem bylo cílevědomou a plánovitou činností využito veškerých výhod daného prostředí pro vytvoření příznivého sociálního a pracovního klimatu pro žáky i pracovníky školy. Základem jsou stanovená pravidla s jasně formulovanými právy a povinnostmi, účinná komunikace mezi učiteli a učiteli a žáky navzájem. Škola vytvořila podmínky pro úspěšné začlenění žáků se zdravotním postižením. Ve škole se nevyskytují významná rizika z hlediska sociálně patologických jevů. Významnou součástí činnosti školy podporující pozitivní a podnětnost vnitřního prostředí jsou její četné další aktivity.

Podmínky výuky a jejich využití

Škola v rámci autoevaluace a „Strategického plánu rozvoje na léta 2005-2010“ stanovila své priority rozvoje materiálních podmínek vzdělávání. Plánovaná opatření vycházejí z reálných předpokladů daných ekonomickými limity normativního financování vzhledem k dlouhodobě nižšímu počtu žáků školy. Ve spádové oblasti školy jsou velice omezené možnosti pro získání mimorozpočtových zdrojů. Účelným plánováním se škole postupně daří zkvalitňovat pracovní prostředí staré budovy školy (postavena v roce 1887). Její veškeré prostorové dispozice jsou efektivně využívány pro potřeby základního vzdělávání.

K výuce je využíváno 6 učeben a jedna počítačová učebna, prostory a vybavení pro sportovní aktivity a výtvarné činnosti. Školní nábytek je převážně starší, svou velikostí odpovídá věku žáků. Škola má z hlediska dnešních potřeb vybavení, moderní učebnice a pomůcky pro všechny oblasti základního vzdělávání. V průběhu sledované výuky byly pomůcky většinou dostatečně a účelně využívány. Žákům jsou dostupné informační zdroje prostřednictvím internetu, ve škole je rovněž místní knihovna.

Hodnocení dětí žáků a studentů

Škola má ve II. části školního řádu zřetelně a funkčně formulovaná pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Rodiče a zákonní zástupci žáků jsou s těmito pravidly seznamováni na třídních schůzkách. Systém hodnocení v plném rozsahu respektuje aktuální podmínky výuky a individualitu žáka. Formativní funkce hodnocení je dále rozvíjena ve školním vzdělávacím programu v rámci stanovených cílů základního vzdělávání. Zdůrazňuje hodnocení formou zpětné vazby a hodnocení toho, co žák zvládá. Požadováno je přednostní využívání kladné stránky hodnocení podporující motivaci k učení a rozvoj osobnosti žáka. Školní vzdělávací program zdůrazňuje rovněž uplatnění sebehodnocení žáků. Ve sledované výuce bylo zaznamenáno na 1. stupni školy.

Účelnost a účinnost podpory žáků se speciálními potřebami/nadaných

Škola integruje tři žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Jsou vyučováni podle individuálních vzdělávacích plánů, které vycházejí ze závěrů odborného vyšetření a z příslušného vzdělávacího programu. Ve škole působí jedna asistentka pedagoga, která poskytuje potřebnou pomoc žákyni se zdravotním postižením při vzdělávání i v době mimo vyučování. Výsledky péče o žáky se SVP jsou společně s výchovnou poradkyní vyhodnocovány a jsou podkladem pro stanovení dalšího postupu. Nadané žáky škola nevykazuje.

Úspěšnost žáků ve vzdělávacím programu

Škola se opírá o zkušený pedagogický kolektiv a kvalitně zpracovaný školní vzdělávací program. Zdůrazněn je princip vzdělávání a výchovy žáků podle poznatků o psychosomatickém vývoji dětí a mládeže. Vzdělávání se zaměřuje nejen na kognitivní schopnosti, ale cíleně podporuje i rozvoj dalších stránek osobnosti žáků, např. pohybové, manuální, výtvarné a hudební (keramická dílna, zpěv, výuka hry na hudební nástroje). Sledována je míra úspěšnosti žáků v celém vzdělávacím cyklu, což potvrzují zápisy z pedagogických rad a autoevaluace. Škola rovněž ověřila dosažené výsledky v českém jazyce, matematice a v oblasti všeobecných znalostí formou odborně zpracovaných testů nabízejících celostátní srovnání. Míra školní úspěšnosti žáků je výrazná především na 1. stupni. Od 6. ročníku dochází k určitému poklesu celkového prospěchu žáků. Jedná se o důsledek odchodu nejlepších žáků na víceletá gymnázia, část žáků obtížněji zvládá vyšší nároky učiva na 2. stupni. Přesto se jednotliví žáci školy úspěšně účastní předmětových olympiád a sportovních soutěží. Ve škole je funkční poradenství pomáhající žákům ve spolupráci s rodiči řešit konkrétní vzdělávací obtíže.

Závěrečné hodnocení:

Škola poskytuje základní vzdělání žákům v souladu se zařazením do školského rejstříku. Školní vzdělávací program svou koncepcí, obsahem a zaměřením odpovídá požadavkům rámcového vzdělávacího programu a reaguje na inovaci obsahu vzdělávání podle požadavků školského zákona.

Výrazným kladem školy je stabilizovaný pedagogický sbor, kterému se cíleně daří vytvářet pozitivní pracovní klima ve škole.

Efektivní řízení školy podporuje procesy změn a kvalitu vzdělávání a výchovy v podmínkách menší školy s klesajícím počtem žáků. Vytváří vhodné podmínky pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů.

Příkladem dobré praxe jsou interní a veřejné aktivity školy, propojení jejího života s daným regionem, projekty a zahraniční kontakty.

Největším rizikem školy, ohrožujícím v současnosti její existenci, je nízký počet žáků, který vyplývá z dlouhodobě nepříznivého demografického vývoje v obci a jejím bezprostředním okolí.

Hodnotící stupnice

Podprůměr	Průměr	Nadprůměr
Při poskytování vzdělávání/školské služby není postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou velká, pro nápravu jsou nutné zásadní změny	Při poskytování vzdělávání/školské služby je postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou ojedinělá, lze je překonat	Poskytování vzdělávání/školské služby je v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty a je na úrovni, která nevyžaduje zásadní změny. Slouží jako příklad dobré praxe.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina Základní školy Ratibořské Hory vydaná obcí Ratibořské Hory dne 7. 6. 2001 bez čj.
2. Dodatek č. 1 ke zřizovací listině ZŠ Ratibořské Hory ze dne 7. 9. 2005
3. Dodatek č. 2 ke zřizovací listině ZŠ Ratibořské Hory ze dne 16. 12. 2005
4. Dodatek č. 3 ke zřizovací listině ZŠ Ratibořské Hory ze dne 31. 3. 2006
5. Rozhodnutí MŠMT ve věci změny zápisu v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení u školy s názvem Základní škola a Mateřská škola Ratibořské Hory čj. 33 222/2005-21 ze dne 20. 1. 2006 s platností od 15. 2. 2006
6. Výjimka ze stanoveného počtu žáků pro školní rok 2007/2008 udělená obcí Ratibořské Hory dne 14. 6. 2007

7. Školní vzdělávací program ZŠ a MŠ Ratibořské Hory „Žijeme spolu – pomáháme si!“
8. Strategický plán rozvoje školy v letech 2005 – 2010
9. Roční plán činnosti pro školní rok 2007/2008
10. Minimální preventivní program – 2007/2008
11. Plán kontrolní a kapitační činnosti pro školní rok 2007/2008
12. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy a Mateřské školy Ratibořské Hory vydané obcí Ratibořské Hory dne 13. 2. 2006
13. Tematické plány předmětů
14. Školní řád Základní školy a Mateřské školy Ratibořské Hory schválený školskou radou dne 19. 12. 2005 včetně Pravidel pro hodnocení a klasifikaci žáků
15. Třídní výkazy a katalogové listy školy ve školním roce 2007/2008
16. Autoevaluace školy za období školního roku 2005/2006 a 2007/2008
17. Plán práce výchovného poradce na školní rok 2007/2008
18. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2006/2007 a 2007/2008
19. Výroční zpráva školy za školní rok 2004 – 2007
20. Správní řízení za školní rok 2006/2007, 2007/2008 (přijímání žáků, odklady povinné školní docházky, povolení individuálních vzdělávacích plánů)
21. Úprava rozpočtu přímých výdajů na rok 2004 (8. 12. 2004), 2005 (30. 9. 2005), 2006 (15. 11. 2006)
22. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům. Část A. Finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu podle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 551/2004 Sb. S výjimkou dotací poskytnutých na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie (z 18. 1. 2005, 13. 1. 2006, 18. 1. 2007)
23. Výkazy o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí roků 2005, 2006 a 2007
24. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. 9. 2004
25. Výkaz o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. 9. 2005, k 30. 9. 2006
26. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2004
27. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2005, k 30. 9. 2006
28. Výkaz o školní družině-školním klubu Z 2-01 podle stavu k 31. 10. 2005, k 31. 10. 2006
29. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2005, 30. 9. 2006

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Miroslav Doležal
Mgr. Jindřich Bešťák
Mgr. Jana Novotná
Marie Jozová

České Budějovice dne 3. března 2008

Dle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Dukelská 23, P. O. Box 36, 370 21 České Budějovice.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podpis ředitele školy zařízení stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Hana Váchová

Ratibořské Hory dne 7. 3. 2008